

Gemeente Renkum

Benchmark Formatie en Kosten Berenschot

Raadscommissie 08-02-2022

Inhoud

- Tussenstand delen n.a.v. Benchmark
 - Aanleiding
 - Uitkomsten benchmark
 - Verdiepend onderzoek IT
 - Verzoek aan bestuur Connectie en collega gemeenten
 - Afspraken en vervolg in Renkum
- Geen financiële uitkomsten, traject loopt richting perspectiefnota
- Benchmark staat niet op zichzelf. Ook realiteit van organisatie in ontwikkeling en roep om meer 'gemak' op bedrijfsvoering.

Aanleiding

- Diverse onderbuikgevoelens over de organisatie
- Behoeftte om deze te objectiveren door middel van een benchmark. Waarbij we ons bewust zijn van alle kanttekeningen die kunnen worden geplaatst bij dit instrument.
- Kans om koers met onderbouwing voort te zetten

Uitkomsten

- Totale apparaatskosten (primair proces + overhead) zijn 8 % hoger dan het gemiddelde van de gemeenten in de benchmark. Dit komt neer op € 2,4 miljoen. Op het primaire proces is de afwijking 3 % (€ 0,7 miljoen), op overhead 24 % (€ 1,7 miljoen).
- Analyse op afwijkingen > 15% / > € 100.000 of om andere reden opvallend -> Snappen we dit? Willen we dit? Zo niet, wat dan?
- Meeste afwijkingen sluiten aan bij beelden MT / college. Maar ook verbaaspunten, zeker binnen de overhead.
- Ongemakkelijk gezien de politieke en financiële werkelijkheid van de afgelopen jaren: snijden in het gemeentelijke voorzieningenniveau, belastingverhoging, 'nee-verkopen' want te druk en krapte binnen de organisatie.

Verdiepend onderzoek IT

- Ook na kanttekeningen bij de wijze van toerekening van de kosten vanuit de Connectie, zien we een opvallende uitschieter op IT. Ten opzichte van de referentiegroep, maar ook ten opzichte van alle gemeenten in de populatie bij Berenschot.
- Behoeftte aan inzicht: Waar komen de verschillen vandaan? Wat doen andere gemeenten anders? Aan welke knoppen kan Renkum draaien?
- Onderzoek naar achterliggende oorzaken bij zowel Renkum als de Connectie, levert de volgende uitkomst:

Verdiepend onderzoek IT

Management	De wijze waarop de governance en samenwerking functioneren, vormen de primaire verklaring voor het hogere kostenniveau. Als dat verbetert en de samenwerking meer geolied is, ligt er meer efficiency en capaciteitsreductie in het verschiet.
Beleid & advies	Vooraf de bestuurlijke drukte en differentiatie in werkwijzen vormen een verklaring voor het hogere kostenniveau. Ook zien we dubbele functies. Tevens relatief veel wijzigingen (door dubbele omgevingen) die beslag leggen op de capaciteit.
Systeem en netwerk	Op dit moment zit Renkum met twee omgevingen. Ook de oude omgeving (Windows 2008) is nog in de lucht. Dat is een dominante verklaring voor het verschil met de benchmark, naast het hoge kwaliteitsniveau van de nieuwe omgeving.
Werkplekken	De basis is nog niet op orde, waardoor de capaciteit voor het merendeel opgaat aan operationele zaken, waardoor men aan verbeteringen en efficiëncyslagen niet toekomt qua werkplekbeheer. Verder lijkt het niveau van werkplek ondersteuning bij Renkum hoger dan gemiddeld en leiden dubbele omgevingen tot dubbel beheer (doch is dit tijdelijk).
Applicaties	Het verschil met de benchmark vloeit primair voort uit het licentiebeheer, de (lage) harmonisatiegraad en de dubbele omgevingen. Dat laatste is echter tijdelijk

Verdiepend onderzoek IT

- Daarnaast geeft Berenschot aan:
 - Als een deelnemer hoger uit de benchmark komt, dan wil dat overigens geenszins zeggen dat men ook ruim in het jasje zit. Voor Renkum en de Connectie geldt voorts dat de beleving is dat de middelen ontoereikend zijn en de bemensing krap.
 - Het algemene beeld dat uit IT-onderzoeken van Berenschot naar voren komt is dat de IT-kosten door de jaren stijgen bij gemeenten. Veel gemeenten zetten dan ook vooral in op het beheersen van de stijgende meerkosten.

Verdiepend onderzoek IT

Kansen volgens Berenschot:

- Op korte termijn: afronden **migratie**
- Op middellange termijn:
 - Verbeteren **governance**
 - Gezamenlijk beeld van de **doelstellingen**
 - Gezamenlijkheid in het **opdrachtgeverschap** van gemeenten
 - Optimalisering van het **licentiebeheer** en **contractmanagement**
 - Meer **kostentransparantie** en daardoor scherper **sturen**
 - Verbeteren **productiviteit** en verlagen **ziekteverzuim**.
 - **Applicatierationalisatie** en **harmonisatie**
- Daarnaast: verdere **harmonisatie** van a. **systemen**, b. de **inrichting** ervan als ook c. **werkprocessen**

Verzoek aan bestuur Connectie en collega gemeenten

- Naast eigen onderzoek aan de 'kant van Renkum' ook behoefte aan een gezamenlijke aanpak
- Kansen die de benchmark biedt nemen we mee in de bestuursopdracht
- Gelijktijdig afronden model voor outputsturing en -financiering
- Uitkomsten voor juli 2022; meenemen in de (gemeentelijke) perspectiefnota's en meerjarenbegroting 2023-2026

Afspraken en vervolg Renkum

- Begroting 2022 over benchmark:
 - P. 4: De in 2021 uitgevoerde benchmark gaat ons helpen knelpunten in de organisatie op te lossen en de bestaande taakstelling invulling te geven.
 - P. 123: De inzichten worden betrokken bij zowel het traject van de toekomstscenario's als de heröorientatie op de BVO De Connectie.
 - P. 125: In de regionale samenwerking zal eerst een doorrekening van de I-visie en de harmonisatie- en standaardisatieagenda met verschillende scenario's worden gedaan. Daarna zal pas ambitieniveau worden bepaald. Naar verwachting zal dit in de perspectiefnota 2022 aan uw raad voorgelegd kunnen worden.

Afspraken en vervolg Renkum

- Binnen Renkum stappen gezet om de kansen die de benchmark biedt te concretiseren
- Niet om financiële voordelen te behalen, maar om *bestaande* taakstelling in te vullen en om ook na 2023 ruimte te hebben voor ziektevervangning
- Bestuurskrachtonderzoek laat gelijktijdig zien dat onze organisatie kwetsbaar is. Om optimalisatie te bereiken zijn op korte termijn investeringen nodig
- Kansen in de samenwerking met de Connectie worden gezien en lopen mee in de bestuursopdracht

Afspraken en vervolg Renkum

- We zien mogelijkheden voor besparingen op de volgende onderdelen:
- **WMO:**
 - Nu achterstanden, maar gestart met traject wat leidt tot:
 - Andere manier van herindiceren
 - Procesoptimalisatie / happy flow
 - methode om caseload te normeren

Afspraken en vervolg Renkum

- ICT

- Formatie:

- Verbetering governance loont op demandmanagement op operationeel niveau

- Mogelijkheden voor harmonisatie met Rheden / Arnhem worden bekeken. Potentieel effect op applicatiebeheer

- Materieel:

- Kansen wanneer dubbele omgevingen eindigen, op werkplekbeheer, op applicaties. Voor PPN inschatting maken of e.e.a. tot besparingen kan leiden.

Afspraken en vervolg Renkum

- **Management**
 - Terugbrengen managementcapaciteit door werkzaamheden te verleggen naar coördinatoren / senioren
- **Mobiliteit**
 - Terugbrengen kosten door bevorderen uitstroom
 - Realisatie taakstelling door zoveel mogelijk gebruik te maken van natuurlijk verloop

Afspraken en vervolg Renkum

- Uitkomst van lopende acties gaat mee in de Perspectiefnota 2022-2026
- Inboeken financiële voordelen (boven op realiseren bestaande opgaven) op dit moment niet reëel